

Restrukturyzacja przedsiębiorstwa (ceny transferowe, przekształcenia)

Dowiedz się więcej na www.ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Restrukturyzacje przedsiębiorstw stają się coraz powszechniejszą alternatywą dla podmiotów dążących do zwiększenia zysków poprzez zwiększenie oszczędności, wydajności operacyjnej m.in. w wyniku przeniesienia działalności do krajów o niższych kosztach działalności oraz niższej stawce podatkowej.

Restrukturyzacja utożsamiana jest ze zmianami wewnętrznych struktur przedsiębiorstwa, w tym zmianami w dysponowaniu i zarządzaniu aktywami, funkcjami lub ryzykami.

Restrukturyzacja przedsiębiorstwa może być identyfikowana w trzech obszarach. Pierwszym z nich są procesy regulowane w Kodeksie spółek handlowych. Należą do nich: łączenie, przekształcenie, podział.

Drugi obszar regulowany prawem restrukturyzacyjnym obejmuje zasady zawierania przez dłużnika układu z wierzycielami.

Trzeci obszar dotyczy restrukturyzacji działalności przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów prawa podatkowego.

Celem wymienionych rodzajów restrukturyzacji jest rekonstrukcja struktury organizacyjnej i/lub majątkowej, kapitałowej, zatrudnienia czy też struktury produkcyjnej przedsiębiorstwa, prowadząca do zabezpieczenia celów interesariuszy. Formami restrukturyzacji są z kolei działania zmierzające do zmniejszenia wydatków przedsiębiorstwa, poprawy efektywności funkcjonowania, polepszenia pozycji rynkowej.

Przedmiotem publikacji jest restrukturyzacja w rozumieniu przepisów prawa podatkowego, jakie obowiązują od 18.7.2013 r., zmienione z dniem 1.1.2019 r. Nowelą rozporządzenia z 17.6.2013 r. wprowadzona została nowa regulacja do rozporządzenia z 10.9.2009 r. z mocą obowiązującą z dniem 18.7.2013 r. dotycząca restrukturyzacji działalności przedsiębiorstwa. Przepisy stanowiły o konieczności rozpoznania czynności przeniesienia aktywów, ryzyk lub funkcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi jako restrukturyzacji działalności. Jednocześnie został nałożony na podatników obowiązek dokumentowania tego typu transakcji w formie dokumentacji podatkowej oraz kalkulacji opłaty restrukturyzacyjnej. Z dniem 1.1.2019 r. przepisy nowego rozporządzenia uległy znaczącej zmianie, które zweryfikowały definicję restrukturyzacji.

Nowe przepisy definiują restrukturyzację jako reorganizację obejmującą istotną zmianę relacji handlowych lub finansowych, w tym również zakończenie obowiązujących umów lub zmianę ich istotnych warunków oraz przeniesienie pomiędzy podmio-

tami powiązаныmi funkcji, aktywów lub kategorii ryzyk. Dodatkowo, aby rozpoznać restrukturyzację należy zadeklarować zmianę średniorocznego wyniku finansowego podatnika (EBIT) w trzyletnim okresie po tym przeniesieniu, o co najmniej 20%.

Analizując definicję należy zwrócić uwagę, że restrukturyzacja dotyczy może jedynie podmiotów prowadzących działalność, które są stroną umów lub relacji z podmiotem/ami powiązаныmi oraz sytuacji gdy podmiot dokonujący czynności objętych restrukturyzacją przewiduje zmianę rocznego wyniku finansowego przed odsetkami i opodatkowaniem. Jeśli zatem wg deklaracji podatnika zmiana EBIT będzie mniejsza od 20%, wówczas nie będziemy mieli do czynienia z restrukturyzacją.

Do przykładów restrukturyzacji zaliczyć możemy m.in.:

- 1) zmianę funkcji dystrybutorów na producenta,
- 2) zmianę funkcji producenta o rozbudowanych ryzykach na producenta kontraktowego,
- 3) zmianę funkcji agenta o rozbudowanych ryzykach oraz profilu działalności na dystrybutora o ograniczonym profilu ryzyka,
- 4) przesunięcie linii produkcyjnej do drugiego podmiotu powiązanego,
- 5) zmianę struktury sprzedaży i rynku pomiędzy podmiotami należącymi do grupy kapitałowej.

Przeprowadzenie restrukturyzacji implikuje skutki podatkowe, do których zaliczamy przede wszystkim ustalenie i poniesienie tzw. opłaty rekompensacyjnej z tytułu poniesionych funkcji, ryzyk, aktywów lub weryfikację odpisów amortyzacyjnych w wyniku przeniesienia aktywów. Opłata rekompensacyjna stanowiąc wydatek dla podmiotu opuszczającego strukturę kapitałową lub zmieniającego profil poprzez utratę potencjalnych zysków, wpływa jednocześnie na wynik podatkowy podmiotów uczestniczących w procesie restrukturyzacji działalności.

Dotychczasowe przepisy obejmujące restrukturyzację są z jednej strony niejednoznaczne (brak transparentnych definicji), z drugiej zaś brak jak objaśnień podatkowych w tym zakresie. Niniejsza publikacja jest próbą przedstawienia restrukturyzacji działalności z perspektywy Wytycznych OECD.

Z uwagi na brak publikacji w literaturze polskiej dotyczącej restrukturyzacji działalności, autorzy korzystali w szczególności z opracowań literatury obcojęzycznej, w tym z dokumentacji OECD.

Pierwszą część niniejszej publikacji poświęcono przepisom regulującym restrukturyzację działalności. Uwagę skupiono na regulacjach wynikających z przepisów europejskich oraz regulacjach płynących z polskiego prawodawstwa. W pierwszym rozdziale scharakteryzowano również restrukturyzację jako wspomnianą transakcję kontrolowaną.

Drugą część poświęcono modelom biznesu, stanowiącym narzędzie zarządzania strategicznego. W tej części przedstawiono istotę i cechy modelu biznesowego, scharakteryzowano rodzaje restrukturyzacji biorąc pod uwagę kryterium przedmiotowe, następnie przedstawiono klasyfikację metod restrukturyzacji przedsiębiorstw, w ostatniej części działu wskazano przyczyny restrukturyzacji.

Przedmowa

Trzecią część poświęcono uczestnikom restrukturyzacji działalności. Restrukturyzacja działalności zmierza do zmiany w dysponowaniu i zarządzaniu aktywami, funkcjami lub ryzykami. W tej części przeprowadzono analizę funkcjonalną, podczas której scharakteryzowano podmioty uczestniczące w restrukturyzacji, przeprowadzono analizę funkcjonalną, analizę pełnionych funkcji, zaangażowanych aktywów oraz ponoszonych ryzyk.

W rozdziale opisane zostały modele restrukturyzacyjne.

Kolejny rozdział poświęcono metodom weryfikacji cen transferowych. Przedstawiono ogólne zasady wyznaczania cen w restrukturyzacji działalności. W rozdziale tym analizie poddano również opłatę rekompensacyjną.

Kolejny rozdział poświęcono analizie porównywalności dla transakcji restrukturyzacyjnej, poprzez scharakteryzowanie etapów badania porównywalności.

W ostatnim rozdziale przedstawiono restrukturyzację działalności oraz orzeczenia sądów w wybranych krajach w zakresie cen transferowych.

Autorzy

Warszawa, 12.9.2019 r.

[Przejdź do księgarni →](#)